

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Č. 32

číslo a název klíčové aktivity	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
název materiálu	VY_12_INOVACE_32_ČJ_LV9_Tvořivá práce s textem
téma	Literární žánry – mýty a legendy 1
anotace	Využívání znalostí a vědomostí získaných z různých oblastí
očekávaný výstup	ZV – LMP Jazyk a jazyková komunikace – 2. stupeň Literární výchova – čtení s porozuměním, orientace v textu
druh učebního materiálu	Pracovní list
ročník	9.
datum vytvoření	2. 2. 2013

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Zdena Cekotová „SLUNCE“ CZ.1.07/1.4.00/21.1192

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

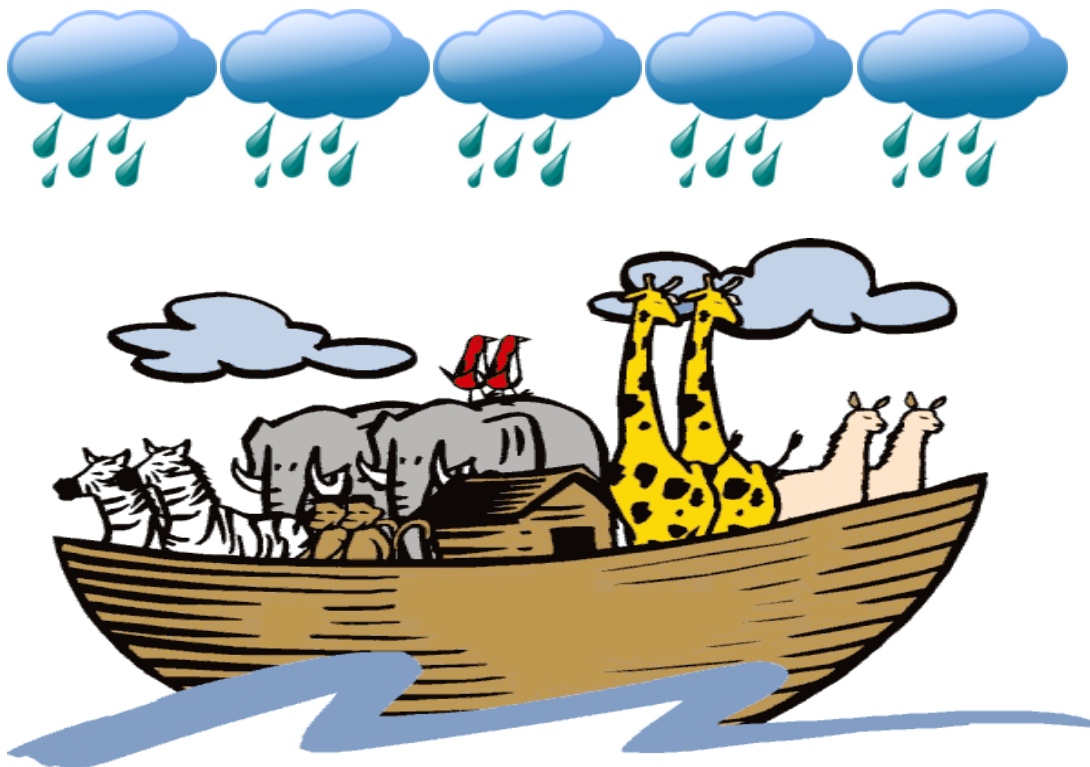
MÝTY A LEGENDY

STVOŘENÍ SVĚTA - potopa

Od historie k legendám

Člověk se objevil před více než dvěma milióny let. Jedním z nejstarších důkazů je jeho kostra, pokřtěná Lucie, která byla nalezena v Etiopii. Od té doby Země prodělala několik klimatických změn. Během čtvrtohor (období, kdy již žil na Zemi člověk) ledová vrstva pokrývala částečně sever Evropy, Asie a Ameriky. Tvorba ledu pokaždé způsobila snižování hladiny oceánů. Naproti tomu období oteplování vyvolala obrovské zvýšení hladiny vod a průtrže mračen. Potopy se tedy vepsaly do vědomí lidí. Příběh o arše Noemově je jedním z nejslavnějších z Bible, ale o potopě existuje ještě mnoho jiných příběhů.

Podle starých Řeků se Zeus rozčílil nad bezbožností a krutostí legendárního krále Lykaóna a celé lidstvo potrestal tím, že ho utopil v proudech vody. V Jižní Americe se dvojici lidí podařilo ukrýt před potopou v tykvi. Ve Vietnamu se muž a žena, z nichž se pak zrodilo lidstvo, několik týdnů plavili v bubnu.

NOEMOVA ARCHA

Od doby, kdy Bůh stvořil a uspořádal svět, uplynulo už mnoho let. Prvním zvířatům a lidem na Zemi řekl: „Běžte a množte se!“ Bůh se vždy zajímal o jejich osud a často je pozoroval, když se věnovali své činnosti. To, co viděl, ho pravidelně uvádělo do strašného zděšení. Všude byli lidé zlí, vzteklí a závistiví, všichni dávali najevo své nejhorší vlastnosti.

„Jak lituji toho, že jsem stvořil lidi!“ říkal si Bůh. „Jestli budou nadále takto žít, ohrozí svět!“ Rozhodl se tedy, že je se všemi zvířaty odstraní ze zemského povrchu.

Bůh z tohoto rozhodnutí pociťoval obrovský smutek. Mezi lidmi, které odsoudil, znal jednoho, jenž si tento trest nezasloužil. Muž se jmenoval Noe, měl něco přes padesát pět roků a žil příkladným životem. Byl spravedlivý a dobrý a vždy byl poslušen desatera božích přikázání. Bůh se tehdy na Noa obrátil:

„Rozhodl jsem se, že ze Země odstraním všechna stvoření, která tu nyní žijí, protože jsou vinou lidí zkažena. Ale tebe chci ušetřit. Díky tobě, spravedlivý člověče, by mohl život znovu vzniknout, pokud se mnou budeš chtít uzavřít spojení. Postav ze dřeva a z rákosu archu. Schováš se do ní i se svou ženou, syny a jejich manželkami. Já mezitím zaplavím zemský povrch. Vezmi si s sebou od každého zvířecího druhu jeden pár. Až se Země z mé vůle vysuší, budou ji moci znovu oživit.“

Noe přesně vykonal Bohovy příkazy. Vybral si smolné dřevo a postavil pevnou archu, jejíž vnitřní a vnější stěny natřel živicí, aby jí řádně utěšnil. Byla to mohutná loď, na délku měřila tři sta loktů, na šířku padesát a na výšku třicet. Noe zakryl palubu neprodyšnou střešou a do ní udělal jedno okénko.

Když byla archa hotova, nechal do lodi nastoupit zvířata. Po dvojicích, přesně tak, jak Bůh přikázal. Zvířata zmizela postranním vchodem v útrokách lodi. Noe pak naložil na palubu vše, co rostlo na Zemi a co mohlo sloužit jako potrava. Nakonec se nalodil se svou rodinou, utěšnil pečlivě všechny otvory a připravil se na to, že stráví nejtěžší hodiny svého života...

Bůh zatím prorazil nebeskou klenbu a na Zemi začaly dopadat proudy vody. Potopa trvala čtyřicet dní a nocí, hladiny všech vod neustále stoupaly. Když vody dosáhly nejvyšších hor, všechny živé bytosti už byly unášeny proudem a zahynuly. Na živu zůstal jen Noe se svou rodinou a zvířata schovaná v arše. Ještě sto padesát dní se loď plavila na vlnách, pak Bůh rozpoutal silnou vichřici a pomalu vysušil celou zemi.

Vody opadly a po sedmi měsících od začátku potopy loď přistála na vrcholku hory. Znavení, ale živí a zdraví cestující spěchali na pevnou zem. Opatrný Noe však mírnil jejich netrpělivost. „Jsme na hoře,“ připomněl jim. „Podívejme se nejprve, jestli hladina vody již dostatečně poklesla.“

Otevřeli okénko ve střeše a vypustili havrana. Hned se vrátil, protože nenašel jediné místo, kde by se mohl usadit. Tentýž pokus provedli s holubicí. Také ta se hned vrátila nazpátek. „Trpělivost!“ řekl Noe svému okolí. Počkal sedm dní a znovu vypustil holubici. Vrátila se až večer a v zobáku nesla olivovou větvíčku.

Sedmého dne, když holubice odletěla navždy, Noe otevřel archu a nechal vystoupit svou ženu, děti a zvířata.

„Milujte se a množte se!“ přikázal jim Bůh. „Už nikdy neztratím pozemská stvoření kvůli lidem.“

A na znamení spojení vytvořil na Zemi duhu.

WPclipart – <http://www.wpclipart.com>

RAGACHE, Claude-Catherine., La création dum onde, mythes et légendes. Hachette, 1990
Mádrová, Jitka., Mýty a legendy-Stvoření světa. Gemini Ltd., ISBN 80-7161-046-1. s.

Tvořivá práce s textem – pracovní list

Jméno a příjmení: _____

1. V řádcích křížovky vyškrtej všechna zvířata, která žijí na území dnešní Etiopie. Zbylá písmena tvoří tajenku /hlavní město Etiopie/. Najdi stát i hlavní město v atlasu.

P	L	A	M	E	A	Ň	Á	K	S	L	D
O	N	M	A	R	A	B	D	U	Ž	I	R
A	I	F	A	H	R	O	S	CH	L	E	O
P	A	A	R	D	G	A	Z	B	E	L	A
Z	E	B	R	E	A	L	E	O	P	A	R
D	L	E	B	V	G	E	A	P	A	R	D

Hlavní město Etiopie se jmenuje: _____

2. Seřad' věty podle děje a napiš je. Přepisuj pozorně, bez chyb.

- a/ Když byla archa hotova, nechal Noe do lodi nastoupit zvířata.
- b/ Po sedmi měsících od začátku potopy loď přistála na vrcholku hory.
- c/ Bůh se rozhodl, že odstraní lidi se všemi zvířaty ze zemského povrchu.
- d/ Bůh zaplavil celou Zemi.
- e/ Noemu řekl: „Vezmi si s sebou od každého zvířecího druhu jeden pár.“

ŘEŠENÍ

1. V řádcích křížovky vyškrtej všechna zvířata, která žijí na území dnešní Etiopie. Zbylá písmena tvoří tajenku /hlavní město Etiopie/. Najdi stát i hlavní město v atlasu.

P	L	A	M	E	A	Ň	Á	K	S	L	D
O	N	M	A	R	A	B	D	U	Ž	I	R
A	I	F	A	H	R	O	S	CH	L	E	O
P	A	A	R	D	G	A	Z	B	E	L	A
Z	E	B	R	E	A	L	E	O	P	A	R
D	L	E	B	V	G	E	A	P	A	R	D

Hlavní město Etiopie se jmenuje: **ADDIS ABEBA**